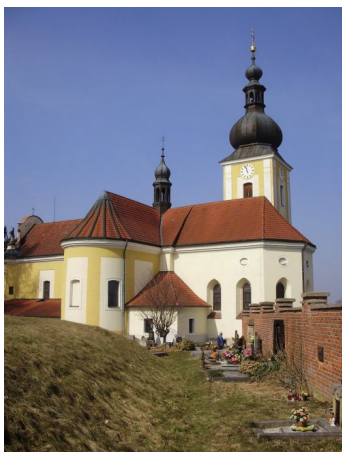

Identifikační údaje

Lokalita	Čistá
Obec	Čistá
Okres	Svitavy
Kraj	Pardubický kraj
Katastrální území	Čistá u Litomyšle, kód: 624004
GPS souřadnice	49° 49' 31.3" 16° 19' 45.1"
Německý název	Lauterbach
Výměra	3 830 m ²
Číslo kulturní památky	37158/6-3032
Vlastnictví	Římskokatolická církev
Kontakt	Obecní úřad Čistá Čistá 376, 569 56 Čistá Tel.: 461 634 903 Mob.: +420 777 634 903 E-mail: obec.cista@iol.cz URL: https://www.cista.info
Vlastník	Římskokatolická farnost Čistá ŘKF Probošství Litomyšl Šantovo nám. 183 Litomyšl 570 01 Tel.: +420 461 612 263 E-mail: fara@lit.cz URL: http://www.farnostlitomysl.cz
Stav	Udržovaný v původní podobě
Opuštěno	Ne

Obec Čistá se nachází v údolí horního toku řeky Loučné, jižně od Litomyšle. Tvoří součást jednoho z nejdelších souvisle zastavěných území ve východních Čechách; podél řeky Loučné jej vytváří jedno město (Litomyšl), jeho místní části (Nedošín, Lány) a obce Benátky, Čistá, Trstěnice. Jméno Čistá je novotvar, do roku 1947 nesla obec jméno Litrbachy (německého původu). V obci Čistá žilo k 1. lednu 2021 969 obyvatel.

Nejstarší písemnou zprávu o vsi nacházíme k roku 1347 v listině o majetkovém narovnání mezi kapitulou a nově vzniklým biskupstvím litomyšlským. Už zde se objevuje jméno Litrbachy (v orig. Luterbach). Když v 15. století litomyšlské biskupství zaniklo, přešla ves Litrbachy pod zámecké panství Litomyšl, a tak tomu bylo až do roku 1848. Od roku 1850 byla obec Litrbachy součástí politického okresu Litomyšl, od roku 1960 pak okresu Svitavy.

V obci vždy výrazně převažovalo obyvatelstvo německé; po odsunu Němců po 2. světové válce byl staletý název obce změněn na ryze český, který je však z původního odvozen (Lauter-Bach = Čistý potok). K obci patří také osada Brlenka (něm. Brünnelsteig), nacházející se na okraji lesního komplexu jihovýchodně od Čisté. Založena byla v roce 1690.

Farnost

Litrbachy byly odpočátku sídlem samostatné farnosti, a to docela významné. Nyní je bývalá farnost Čistá spravována z Litomyšle, kdysi farní kostel sv. Mikuláše, biskupa (architektonicky pozoruhodná stavba gotického původu, barokně přestavěná) je dnes filiálním k litomyšlskému proboštskému chrámu.

Hřbitov

Hřbitov je při kostelu sv. Mikuláše odedávna. Má velkou plošnou rozlohu, která ale ze značné části není využita (například mladší, jižní rozšíření lichoběžníkového tvaru). Zajímavé jsou tři pozdně barokní náhrobky (duchovenstvo?) u presbytáře.

Autor: Nisler Petr

Zdroje: Wikipedia, CUZK, oldmaps.geolab.cz, Webové stránky obce Čistá, Mikroregion Litomyšlsko (propagační brožura dostupná online), E. Zoubková, „Blížkost“ města: Krajinné proměny Litomyšlska v období industrializace krajiny (konec 18. století – 1918), dipl. práce, dostupné online

Fotogalerie

Technické fotografie